

Tillægsregulativ Gudenå, Mattrup Å - St. 2200

HEDENSTED
KOMMUNE

Juni 2009

Tillægsregulativ Gudenå, Mattrup Å – St. 2200 Februar 2009

Sags nummer 1872818

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	2
1. Grundlaget for tillægsregulativet.....	3
2. Betegnelse af vandløbet	3
3. Vedligeholdelse.....	3
4. Tillægsregulativets ikrafttræden.....	3
Bilag 1: Oversigtskort.....	4
Bilag 2: Baggrund for og konsekvenser af tillægsregulativet.....	5

Gudenåen

Udarbejdet Juni 2009 af:
Hedensted Kommune
Natur & Plan
Tjørnevej 6-10
7171 Uldum
Tlf. 79 75 50 00

1. Grundlaget for tillægsregulativet

Tillægget er udarbejdet på baggrund af lovbekendtgørelse nr. 789 af 21. juni 2007 om vandløb (vandløbsloven), samt bekendtgørelse nr. 1437 af 11. december 2007, om regulativer for offentlige vandløb.

Regulativet for Gudenå, Matstrup Å - Mossø af 1. November 1988 er fortsat gældende i det omfang bestemmelserne ikke ophæves eller ændres af dette tillægsregulativ.

Tillægget erstatter den del af kapitel 8. Vedligeholdelse i regulativet for Gudenå, Matstrup Å - Mossø, der omhandler terminer for grødeskæring.

2. Betegnelse af vandløbet

Bestemmelserne i tillægget gælder for en samlet vandløbsstrækning på 2.200 meter fra st. 0 til 2.200 m.

Se også oversigtskort i bilag.

3. Vedligeholdelse

Tillægsregulativet fastlægger bestemmelser for grødeskæringen af ovenstående strækning.

Vandløbsstrækningen er ikke underkastet regelmæssig grødeskæring.

Kommunen foretager 2 årlige gennemgange af Gudenåen:

1. gang inden 1. juni
2. gang inden 1. september

Kommunen kan beslutte at iværksætte grødeskæring i tilfælde af ekstraordinær stor grødevækst.

En evt. grødeskæring gennemføres med maskine og hvis det er store strækninger der slås, bliver den afskårne grøde opsamlet.

På strækninger eller områder, hvor vandstanden er for lav til anvendelse af grødeskærebåde, foretages den nødvendige grødeskæring manuelt.

4. Tillægsregulativets ikrafttræden

Tillægsregulativet har efter offentlig bekendtgørelse været fremlagt for offentligheden til gennemsyn i perioden fra den 11. februar 2009 til den 8. april 2009, med opfordring til enhver med væsentlig interesse i vandløbet om at fremsende eventuelle indsigelser og ændringsforslag til vandløbsmyndigheden.

Regulativet træder i kraft efter ankefristens udløb, eller når klagemyndighedens afgørelse med evt. tilhørende bestemmelser foreligger.

Således vedtaget af Hedensted Kommune, den 27. maj 2009.

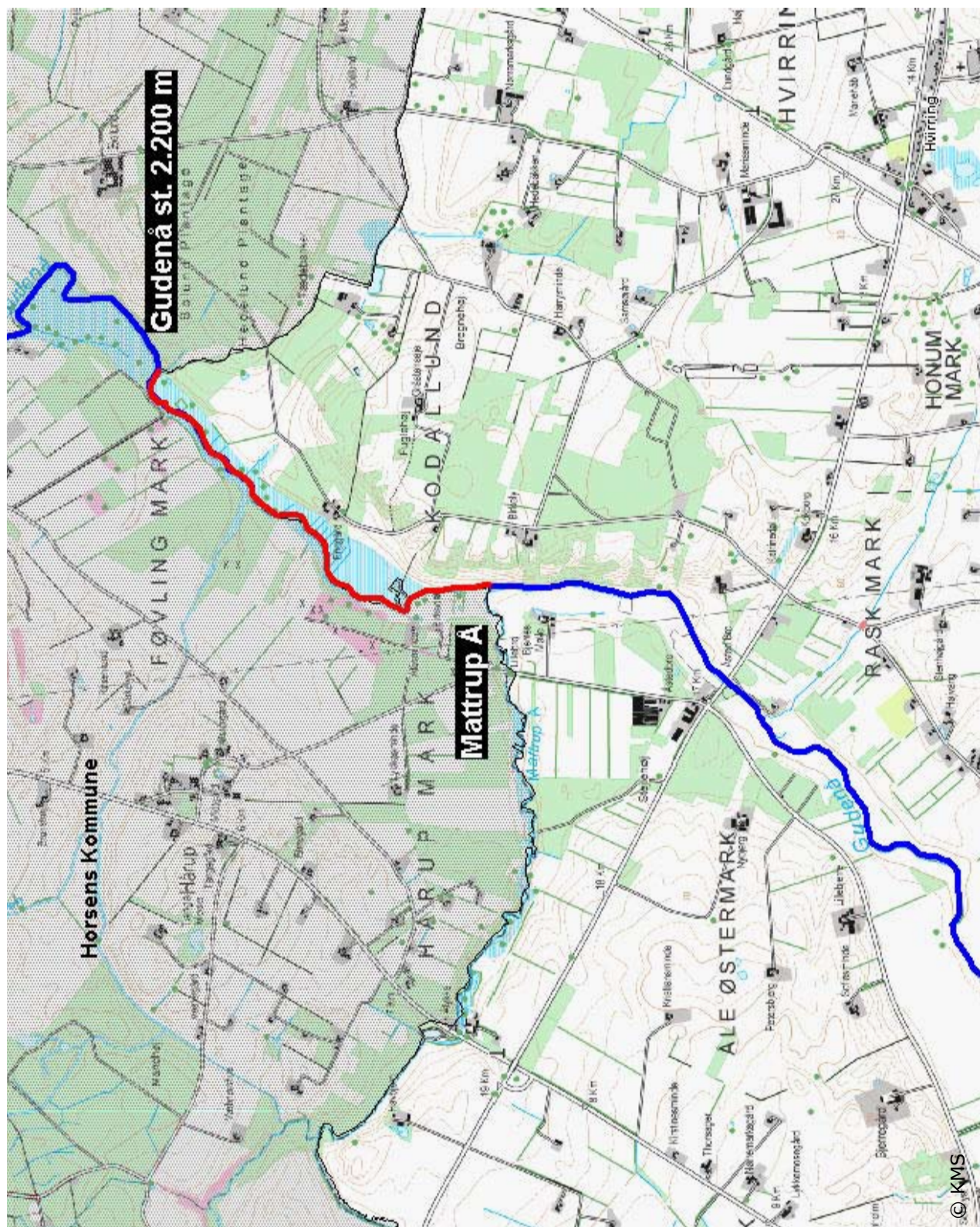
Jørn Juhl Nielsen
Borgmester

Jesper Thyrring Møller
Kommunaldirektør

Afgørelse:

Den 16-06-2009 har Miljøcenter Århus godkendt Tillægsregulativ for Gudenå, Matstrup Å - St. 2.200 efter vandløbslovens § 12 stk. 3.

Bilag 1: Oversigtskort

Tillægsregulativ i Hedensted Kommune

Indholdsfortegnelse til Bilag 2

1.1	Berørt strækning	5
1.2	Målsætning og naturbeskyttelse.....	5
1.3	Aktuel tilstand.....	5
1.3.1	Afvandingsmæssige interesser.....	5
1.3.2	Grøde	5
1.3.3	Hittidig grødeskæring.....	6
1.4	Fremtidig forvaltning og tilstand.....	6
1.4.1	Forvaltningspraksis	6
1.4.2	Konsekvensvudring.....	6
1.4.2.1	Afvandingstilstand	6
1.4.2.2	Miljøtilstand.....	6

Bilag 2 til tillægsregulativ Gudenå, Mat- trup Å - St. 2200, 2009

1.1 Berørt strækning

Omlægningen af vedligeholdelsen af Gudenå vedrører de første 2.200 meter efter tilløbet af Mattrup Å.

1.2 Målsætning og naturbeskyttelse

I regionplanen for Vejle Amt godkendt i 2005 er der følgende målsætninger for strækningen:

B1 – gydevandløb for ørreder og andre laksefisk: st. 0 – 5.800

Gudenå og nogle af arealerne omkring vandløbet er beskyttet efter reglerne i Naturbeskyttelseslovens § 3.

Gudenå er udpeget som økologisk forbindelseslinje.

1.3 Aktuel tilstand

Gudenå er reguleret på enkelte strækninger. Vandløbet er præget af generelt stor bundhældning for et så stort vandløb, ca. 0,8 ‰. Vandløbets bund er meget varieret på strækningen. Der er strækninger der er rige på grus, men der er også stedvis stor forekomst af sand, og på nogle strækninger er der betydelig sandvandring.

Gudenåen er på det meste af strækningen forholdsvis ureguleret og sammen med det relativt store fald gør det denne del af Gudenåen til et udsædvanlig flot vandløb efter danske forhold.

Vandløbet har endvidere en god vandkvalitet

1.3.1 Afvandingsmæssige interesser

Vandløbet løber i en ådal, hvor det næsten udelukkende er omgivet af engarealer, og hvoraf nogle afgræsses. Desuden er en del af de ånære arealer helt uden landbrugsmæssig udnyttelse.

1.3.2 Grøde

I 2001 blev vegetationen i Gudenå undersøgt af Gudenåkomiteen. Undersøgelsen er beskrevet i rapport nr. 22, februar 2002, Gudenåkomiteen, "Vegetation i Gudenåen 2001" og i Biologforbundets blad Kaskelot nr. 138.

Den omhandlede strækning beskrives således: "I perioder med klart vand giver strækningen fra Åle til Bredvad Mølle næsten oplevelsen af at se ned i et akvarium fyldt med forskellige planter. Store tæppeformede bevoksninger af smalbladet mærke veksler

med bevoksninger af brudelys og hestehale i undervandsform, og blandt disse vandformer af kantplanter er der udstrakt bevoksning af vandranunkel, børsteblandet vandaks, enkelt pindsvineknop, fladfrugtet vandstjerne, kruset vandaks og vandpest. Strækningen vurderes at være temmelig enestående efter danske forhold, og den bør prioriteres meget højt i det fremtidige arbejde for at beskytte åens miljø. Tilsvarende fysiske forhold, ja stedvis endog bedre fysiske forhold, findes på strækningen fra Vestbirk-Søerne til Mossø, men her er vegetationen dårligere udviklet på grund af det uklare vand fra Vestbirk-Søerne.”

1.3.3 Hittidig grødeskæring

I det hidtil gældende regulativ er om grødeskæring anført:

”Eventuel grødeskæring udføres normalt med maskine og på steder, hvor der er behov for at sænke vandstanden af hensyn til benyttelsen af de tilgrænsende arealer, eller hvor der er andre grunde til at friholde et strømløb. På strækninger eller områder, hvor vandstanden er for lav til anvendelse af grødeskærebåde foretages den nødvendige grødeskæring manuelt.

Skæringen foretages i givet fald således, at mindst 30 % af grødevæksten bevares af hensyn til vandløbets dyreliv.

Grøden efterlades fortrinsvis langs vandløbets sider. Opsamling af den afskårne grøde foretages enten lokalt langs vandløbet eller ved etablerede grødeopsamlingspladser langs vandløbet.

Dersom det skønnes, at grødevæksten ikke kan medføre skadelig opstuvning, kan skæring udskydes eller helt undlades.”

I de seneste mange år har der alene været skåret grøde på strækningen fra Matstrup Å til Bredvad Mølle 2 gange årligt (Station 0 – 9335). Denne grødeskæring er primært gennemført for at kunne føre afskåret grøde fra strækningen mellem Åle og Matstrup Å videre til grødeopsamlingsstedet ved Bredvad Mølle.

1.4 Fremtidig forvaltning og tilstand

1.4.1 Forvaltningspraksis

Med baggrund i vandløbets aktuelle tilstand og de vedtagne natur- og miljømålsætninger samt det begrænsede afvandingsbehov på de ånære arealer ændres grødeskæringen i vandløbet på følgende måde:

De årlige, terminsbestemte grødeskæringer erstattes af 2 terminsbestemte gennemgange af vandløbet.

En gennemgang indebærer en fysisk gennemsejling af vandløbet med gennemførelse af følgende behovsbestemte indgreb:

1. Fjernelse af sammendrevet materiale i det omfang dette er til hinder for vandets frie løb og derved skaber problemvoldende opstuvninger af vand.
2. Fjernelse af udefra kommende fremmedlegemer i vandløbet, og
3. Beskæring af træer og buske i det omfang, at disse er til alvorlig og problemvoldende hindring af vandets frie løb.

De to årlige gennemgange gennemføres med følgende terminer:

1. gennemgang inden 1. juni;
2. gennemgang inden 1. september.

Kommunen kan efter konkret vurdering beslutte at iværksætte grødeskæring i tilfælde af ekstraordinær stor grødevækst. Bestemmelsen finder kun anvendelse, såfremt der på en eller flere delstrækninger udvikles en ekstraordinært stor mængde grøde, der dækker hele profilet og såfremt denne grøde skønnes at være til væsentlig gene for afvandingen af de ånære arealer og såfremt det vurderes, at grødeskæring vil kunne afhjælpe problemerne.

Grødeskæringen gennemføres overordnet som strømrendeskæring, det vil sige skæring i en bugtet strømrende, der så vidt muligt følger tracéet gennem vandløbets dybeste punkter. Hvis der er tale om enkelte delstrækninger, der er lukket af grøde, vil der i første omgang skæres her, inden det besluttet at skære større strækninger af åen.

1.4.2 Konsekvensvurdering

1.4.2.1 Afvandingstilstand

Omlægningen af vandløbsvedligeholdelsen fra 2 årlige grødeskæringer på den øverste strækning til 2 årlige gennemgange forventes ikke at få nogen betydende indflydelse på afvandingstilstanden på de ånære arealer. Det betyder, at der ikke forventes nogen betydende ændringer af forudsætningerne for at kunne fortsætte den nuværende landbrugsmæssige udnyttelse af de ånære arealer. Det kan dog ikke udelukkes, at der i visse perioder vil kunne forekomme hævet vandstand i vandløbet sammenlignet med situationen før omlægningen af vedligeholdelsen.

Erfaringer fra tidligere år viser, at vandstanden på den øverste strækning ikke er faldet ved den sidste skæring, da grøden er blomstret af og ved at henfalde.

Hvis der bliver problemer med afgræsning af de ånære arealer langs med vandløbet, kan der efter konkret vurdering, foretages en lokal grødeslåning her.

1.4.2.2 Miljøtilstand

Ophør af regelmæssig terminsbestemt grødeskæring er primært begrundet i ønsket om at skabe et bedre miljø i vandløbet, og det er forventningen, at vandløbet hurtigt vil udvise miljømæssige forbedringer i forlængelse af ophøret af grødeskæringen.

Det er forventningen, at vandløbet relativt hurtigt vil udvikle en mere varieret bundtopografi med deraf følgende større variation i dybdeforholdene.

Samlet set forventes ophøret af regelmæssig grødeskæring at bevirke væsentlige forbedringer af vandløbskvaliteten med hensyn til alle de biologiske kvalitetselementer, dels grøden selv, og dels smådyrsfaunaen og fiskefaunaen.

Samtlige disse forbedringer forventes at bidrage positivt til opfyldelsen af såvel den gældende målsætning, som målene i de kommende vandplaner. For grødens vedkommende forventes der udviklet bevoksninger, der med hensyn til artssammensætning og struktur svarer til det bedst opnåelige inden for de givne rammer. For smådyrenes vedkommende forventes ophøret af grødeskæring at skabe mere stabile sedimentforhold og opretholdelse af en generelt bedre habitat, hvilket især vil være til gavn for de mest følsomme arter. For fiskenes vedkommende forventes den mere varierede bundtopografi med udvikling af både dybere og mere lavvandede partier (høller og stryg) at skabe grundlag for både større og mere velstrukturerede bestande af de naturligt forekommende arter, især rødliste arten søørred, vil få glæde af den ændrede vedligeholdelse.

Hedensted Kommune

Teknisk Afdeling

Tjørnevej 6-10
7171 Uldum

Tlf.: 79 75 50 00

Mail: teknisk@hedensted.dk